

PM till styrelsen

Utfärdat 2018-11-21
Diarienummer 0070/18

Grefab

Lisbeth Schelander
Telefon 031-3685802
E-post: lisbeth.schelander@grefab.se

Intern kontrollplan 2019

Förslag till beslut

Styrelsen för GREFAB föreslås besluta att

godkänna intern kontrollplan för 2019.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2016-09-21 om nya Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll. Riktlinjer för intern kontroll antagna 2009-03-26 upphör därmed att gälla.

De nya riktlinjerna för styrning, uppföljning och kontroll träder i kraft 2017-01-01 och tillämpas fullt ut för verksamhetsåret 2018.

I anslutning till beslut om budget/affärsplan ska nämnd/bolagsstyrelse fastställa åtgärdsplan samt intern kontrollplan för det kommande året.

I bestämmelserna fastslås grundläggande principer kopplat till nämnds/bolagsstyrelsens ansvar vid utförande av uppdrag, och att det handlar om att ha en helhetssyn på att styra, följa upp och kontrollera verksamheten. Med ett etablerat och dokumenterat system för styrning, uppföljning och kontroll menas att det finns såväl en god kultur som effektiva strukturer och systematiska arbetssätt för att styra följa upp och kontrollera verksamheten. Riskhantering är en central del i nämndens/ bolagsstyrelsens arbete med att styra verksamheten mot målen och säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag. Krav på ett systematiskt arbetssätt av hantering av risker har under de senaste åren ökat och tydliggörs alltmer i både lagstiftning och i relevanta ramverk/standards.

För de risker som ska reduceras/begränsas eller undvikas ska riskreducerande åtgärder/kontrollaktiviteter identifieras och implementeras i organisation, system, processer och rutiner. Nämnd/bolagsstyrelse ska anta en plan för uppföljning av den interna kontrollen. Det ska också finnas en åtgärdsplan över vilka riskreducerande kontrollaktiviteter/åtgärder, som kommer att vidtas och plan över vilka områden/processer som kommer att granskas under kommande verksamhetsår. Uppföljning av verksamhetens riskbild och beslutade åtgärder ska ingå som en del av den löpande uppföljningen.

I bilaga till detta ärende beskrivs vilka områden, som ska följas upp. Resultat av granskningen och också vilka åtgärder, som genomförts eller kommer att genomföras för att eliminera risken, ska rapporteras till styrelsen, senast i samband med de ordinarie uppföljningsrapporterna.

Ann-Christine Alkner-Dahl
VD

Lisbeth Schelander
Seniorkonsult

Bilaga 1 Intern kontrollplan 2019

Ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2016-09-21 om nya Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll. Riktlinjer för intern kontroll antagna 2009-03-26 upphör därmed att gälla.

De nya riktlinjerna för styrning, uppföljning och kontroll träder i kraft 2017-01-01 och tillämpas fullt ut för verksamhetsåret 2018.

Vad avser bestämmelsen avseende nämnders och bolagsstyrelser bedömning av systemet för styrning, uppföljning och kontroll, ska denna genomföras i samband med årsrapporten för verksamhetsåret 2019.

I bestämmelserna fastslås grundläggande principer kopplat till nämnds/bolagsstyrelses ansvar vid utförande av uppdrag, och att det handlar om att ha en helhetssyn på att styra, följa upp och kontrollera verksamheten. Med ett etablerat och dokumenterat system för styrning, uppföljning och kontroll menas att det finns såväl en god kultur som effektiva strukturer och systematiska arbetssätt för att styra följa upp och kontrollera verksamheten.

Riskhantering är en central del i nämndens/ bolagsstyrelsens arbete med att styra verksamheten mot målen och säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag. Krav på ett systematiskt arbetssätt av hantering av risker har under de senaste åren ökat och tydliggörs alltmer i både lagstiftning och i relevanta ramverk/standards.

För de risker som ska reduceras/begränsas eller undvikas ska riskreducerande åtgärder/kontrollaktiviteter identifieras och implementeras i organisation, system, processer och rutiner. Nämnd/bolagsstyrelse ska anta en plan för uppföljning av den interna kontrollen. Det ska också finnas en åtgärdsplan över vilka riskreducerande kontrollaktiviteter/åtgärder, som kommer att vidtas och plan över vilka områden/processer som kommer att granskas under kommande verksamhetsår.

Bolagets förslag har utformats med utgångspunkt i stadens regler för styrning, uppföljning och kontroll, styrelsens ägardirektiv, bolagets arbete med riskanalys samt olika företeelser i omvärlden som kräver extra fokus. Styrelsens diskuterade på strategidagarna risker för bolaget att inte nå verksamhetens mål. Särskilt betonades vikten av att kunna anpassa utbudet av båtplatser till efterfrågan samt att analysera och följa upp eventuell vikande efterfrågan.

Allmänt

Nämnders och bolagsstyrelser styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska vara systematisk, förebyggande och utvecklingsinriktad och ska med rimlig grad säkerställa:

- att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt, med fokus på kvalitet för dem verksamheten riktar sig till
- att verksamheten långsiktigt bidrar till en hållbar utveckling och god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv
- att lagstiftning, föreskrifter och riktlinjer som berör verksamheten följs
- att informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och tillräcklig

Nämnd/bolagsstyrelses styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska också bidra till att oavsiktliga fel och brister kan upptäckas i tid samt att säkra tillgångar och förhindra förluster.

Rutin för styrning, uppföljning och kontroll

VD ska löpande rapportera till styrelsen hur styrningen och kontrollen fungerar. Allvarliga brister i styrningen och kontrollen ska omedelbart rapporteras till styrelsen. Brister i form av misstanke om oegentligheter ska även anmälas till stadsrevisionen.

De chefer som anges i den interna kontrollplanen ansvarar för att:

- Kontroller utförs och dokumenteras
- lämna underlag för rapport till styrelsen i samband med ordinarie uppföljningsrapportering
- Revidering och komplettering av kontrollen samt åtgärder inom sitt respektive ansvarsområde

VD ansvarar för att:

- De områden som är gemensamma för bolaget analyseras, förebyggs, åtgärdas och i förekommande fall föreläggs styrelsen för beslut.
- Rapportera till styrelsen i samband med styrelsens årliga strategidagar resultat av årets genomförda kontroller samt kompletterar med eventuellt ytterligare riskanalyser.
- Anmälan om misstanke om oegentligheter görs till stadsrevisionen

Styrelsen värderar och hanterar eventuella risker i samband med framtagande av det inriktningsdokument, som ett underlag för den årliga budgeten.

Uppföljning av intern kontrollplan

I enlighet med kontrollplanen följer bolaget löpande upp att kontrollerna har genomförts. En kort sammanfattning av granskningsresultaten samt eventuellt vidtagna åtgärder rapporteras till styrelsen i samband med ordinarie uppföljningsrapportering. Om inte åtgärder hunnit vidtas, ska en tidplan för genomförandet av åtgärder tas fram. En sammanfattning av årets uppföljning görs i årsrapporten.

Arbetet med riskanalys och åtgärdsplan

Utgångspunkt för kontrollplanen har varit bolagets ägardirektiv. En genomgång och uppdatering av riskanalysen för 2018 har gjorts. Detta arbete har skett på arbetsplatsträffar i samverkansgrupp, ledningsgrupp och med berörda chefer. Riskanalysen är också underlag för åtgärdsplanen, som föreläggs styrelsen.

Styrelsen diskuterade också på strategidagarna vilka risker, som kan hindra bolaget att nå verksamhetens mål. Särskilt betonades då att noga följa efterfrågan på båtplatser och bolagets möjlighet att tillgodose önskemålen.

Avgränsning av risker

Finns det processer, rutiner eller system för att hantera risker så är det inte samtliga risker inom området som det ska göras bedömningar av. Det är i stället processen, rutinen eller systemet som ska fungera, exempelvis hanteras arbetsmiljörisker av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Samma sak gäller för måluppfyllelse av de politiska målen. Detta värderas i uppföljningsrapporteringen, men däremot kan bolagets målstyrningsprocess riskbedömas.

Värdering och prioritering av risker

Värderingen görs utifrån två perspektiv, hur sannolikt det är att händelsen inträffar samt vilken konsekvens det blir för verksamheten om händelsen inträffar. Riskvärderingen görs utifrån en fyrgradig skala:

Sannolikhet	Konsekvens
Sannolik (4)	Allvarlig (4)
Möjlig (3)	Kännbar (3)
Mindre sannolik (2)	Lindrig (2)
Osannolik (1)	Försumbar (1)

Med begränsade resurser kan inte alla risker åtgärdas vilket gör att en prioritering måste ske. Nedanstående matris kan vara till hjälp vid prioriteringen av identifierade risker.

Sannolik	4	8	12	16
Möjlig	3	6	9	12
Mindre sannolik	2	4	6	8
Osannolik	1	2	3	4
	Försumbar	Lindrig	Kännbar	Allvarlig

Prioritering av identifierade risker:

Allvarliga risker som behöver hanteras omedelbart.

Risker som behöver hanteras.

Risker som accepteras.

Prioriteringen ska mynna ut i ett ställningstagande vilka risker som ska hanteras och vilka risker som kan accepteras.

Risker som i riskanalysen erhållit rött eller gult kan efter beslut, då nyttan vägs mot kostnaden för åtgärden att sänka risknivån, komma att accepteras. Analysen som ligger till grund för beslutet att acceptera risken ska dokumenteras.

Accepterade risker innebär att en risk i sig är acceptabel utan riskreducerande åtgärder eller att tillräckliga åtgärder och kontrollaktiviteter redan existerar. En accepterad risk kan bedömas som väsentlig att kontrollera/testa/övervaka.

För risker där det bedömts att åtgärder behöver vidtas för att nå en acceptabel risknivå har åtgärder utarbetats och de dokumenteras i den interna kontrollplanen. I samband med framtagandet av internkontrollplanen har nyttan av åtgärden vägts mot kostnaden för åtgärden. Syftet är att avväga risknivån efter åtgärden mot den acceptabla risknivån.

Fortsatt arbete med styrning, uppföljning och kontroll

Intern kontroll är inget mål i sig utan är ett ständigt pågående arbete som är en naturlig del i det dagliga arbetet.

Intern kontroll handlar förenklat uttryckt om ordning och reda.

Intern kontroll utförs av alla anställda och förtroendevalda i sitt arbete och sina uppdrag i bolaget. Nyckeln till effektiv intern styrning och kontroll är mer mänskliga beteenden, öppenhet och tydlig ledning än formella kontroller.

Under 2019 kommer en genomgång och uppföljning av riskanalysen att göras tillsammans med bolagets chefer, samt på styrelsens strategidagar.

Områden	Risker	Risk beskrivning	Ansvarig chef	Kontroll aktivitet	Kontroll metod	Risk värdering	Rapport till styrelse
Båtplatser i sjön och på land	Vikande efterfrågan	Minskad efterfrågan p.g.a. konkurrens från andra aktiviteter/aktörer	VD	Omvärldsbevakning	Marknadsundersökningar	8 Mindre sannolik/Allvarlig	Uppföljningsrapport 1
Båttransport t.o.fr vattnet	Person-sakskador	Skymd sikt när båt transporteras till o från uppläggning	Vice VD	Se över och vid behov åtgärda arbetsrutiner och utrustning	Stickprov	8 Mindre sannolik/Allvarlig	Uppföljningsrapport 2
Oegentligheter	Minskat förtroende för bolaget	Kunder/leverantörer vill "belöna" med pengar, alkohol el dyl.	VD	Bevakas och följs upp i bolagets samverkansgrupp	Information och utbildning	8 Mindre sannolik/Allvarlig	Uppföljningsrapport 3
Båtplatser	Vikande beläggning	Tillgängliga platser motsvarar inte båtmåtten	Vice VD	Utreda och vid behov föreslå åtgärder, hanteras i underhålls- och investeringsplan	Stickprov	9 Möjlig/Kännbar	Uppföljningsrapport 3
Inköp och upphandling	Upphandlings- och inköspolicyn följs ej	Risk för otillåten upphandling med efterföljande skadestånd	Vice VD	Kontroll av att ramavtal följs	Stickprov	6 Mindre sannolik/Kännbar	Uppföljningsrapport 2
Nya IT-system	Inaktuella data	Felaktiga beslut kan tas eller felaktig information ges innan nya system helt är implementerade	Vice VD	Uppföljning och utvärdering av nya system	Utbildning och information	9 Möjlig/Kännbar	Uppföljningsrapport 1